

Скупштина града

Пре преласка на саму тему, треба да знате да је аутор овог текста, у име ДСС, на седници Скупштине града Београда 25. јуна 2013, образложио два предлога чији је и аутор, за дневни ред седнице.

Први предлог је и тема овог текста и гласи: „Препорука за покретање поступка у Скупштини Републике Србије за доношење потребне законске регулативе која за циљ има заштиту психичког здравља грађана, основних људских вредности, морала и духовности који су угрожени приказивањем „ријалити“ програма. Законска регулатива треба да онемогући приказивање „ријалити“ програма на телевизијама и интернету“.

Други предлог је тема којом сам се бавио у претходном тексту „У сусрет законима о забрани промоције хомосексуалности у Србији“ [\[1\]](#), и он гласи: „Препорука за покретање поступка у Скупштини Републике Србије за доношење потребне законске регулативе која за циљ има заштиту малолетника од информација које промовишу порицање традиционалних породичних вредности и традиционалних полних односа, односно законске регулативе која треба да заштити малолетна лица од хомосексуалне пропаганде“.

Ако се питате због чега је употребљена реч „препорука“, одговор гласи - да је то одговарајући назив акта, који сходно Пословнику и надлежностима, може донети Скупштина града. Дакле, оно што је ваш аутор могао да уради, урадио је. Наравно, аутор овог текста ће покушати и да анимира и посланички клуб ДСС-а да се сачини одговарајући сет предлога закона у складу са обе препоруке. Ако вас занима како су прошла два наведена предлога у Скупштини града, оба су одбијена. Одборничка група ДСС има 9 одборника од 110 и свега 10 минута на почетку сваке седнице, за образлагање својих предлога, ма колико их било. Одборници других странака су чули

Пише: Небојша Бакареџ
уторак, 02 јул 2013 17:00

триминутна образложења оба предлога, а добили су и предлоге у писаној форми од стране скупштинских служби, јер је ДСС у пословничком року предао предлоге, четири дана пре седнице. И поред тога за ова два здраворазумска предлога су гласали само одборници ДСС. Против је било педесетак одборника ДС, а 37 одборника СНС није подржало предлоге ДСС (нису учествовали у гласању!). Интегралне текстове предлога можете прочитати на Фејсбук профилу аутора текста [\[2\]](#).

Поред тога што се ради о садржински неупитним и медијски „врућим“ темама, већина штампаних и електронских медија је одлучила да игнорише ове иницијативе ДСС-а. О томе су штуро известили портали „Б92“ [\[3\]](#) и „Блица“ [\[4\]](#) истог дана, као и телевизије „Б92“, „Пинк“ и „РТС“, буквално једном кратком реченицом о једном од предлога (о „ријалитијима“), у делу информативних емисија тог дана. Сутрадан, у штампаним медијима, информација о томе се појавила само у „Блицу“ - у рубрици „Забава“ (о „ријалитијима“) и кратко у „Вечерњим новостима“ (набројани називи предлога ДСС-а). Све ово не чуди, јер Ђилас и даље има контролу над пола медија а другом половином управља Вучић. Ни једном ни другом не одговара прича о поменутих темама из различитих разлога. Забрана „ријалитија“ не одговара Ђиласу јер је власник права на приказивање многих, а Вучићу не одговара, јер би му кварила контролу над масама, угрозила „Пинк“ телевизију, и коначно, зна се, ко је шеф и ко покреће такве ствари – Вучић лично или нико! Забрана хомосексуалне пропаганде обојици не одговара јер је то тема на којој се пада из предмета „Еврофанатизам“, а обојица су одликаши из тог предмета.

Пошаст „ријалитија“

„Ријалити“ програми су постали планетарна пошаст. Постали су најефикасније средство за идиотизацију и контролу маса, много ефикасније него досадашња средства, серије, спортски програми, ток-шоу и информативне емисије (сама ТВ је то основно средство за контролу маса). Последице и штете су многобројне и широке. Због скаредности и

огромне гледаности тих програма угрожено је психичко здравље грађана који су постали зависници од телевизије и таквих садржаја. Као и другим жртвама зависности, овим грађанима треба помоћи да се изборе са злом. У „ријалити“ емисијама се промовишу и намећу примитивизам, насиље, нерад, лењост, бескрупулозност, понижавања, незнања, лаж и многи облици настраности. У „ријалити“ програмима је присутно систематско понижавања, организатора над учесницима, и учесника међусобно. Код гледалаца се ствара толеранција према понижавању и насиљу. Када говоримо о насиљу, евидентно је да гледаност „ријалитија“ скаче до неба, када се само насиље догоди у програму. Тако је гледаност „Пинк“ телевизије која приказује „Фарму“ пре извесног времена скочила преко 30%, због тога што је на „Фарми“ дошло до физичког обрачуна две учеснице. О одсуству скрупула и морбилности сведочи и догађај од 14. марта ове године из једног другог „ријалитија“ - „Брачни судија“ који се такође приказује на „Пинку“. Тада је водитељка тог „ријалитија“ Сања Маринковић изјавила да би рејтинг њене емисије био виши, да је гост-учесник, који иначе пати од срчаних тегоба и коме су у емисију довели омиљеног певача, доживео срчани удар у емисији [\[5\]](#).

Сви „ријалити“ програми имају још једну заједничку особину, неподношљиво су досадни нормалним грађанима, који нису зависници од телевизија. Да објасним, за случај потребе. И они грађани који прекомерно гледају ТВ су наравно нормални грађани. Нажалост, њима „ријалити“ програми нису досадни. Да би вам „ријалити“ био досадан потребно је и да не будете зависник од телевизије. Потребно је да је што мање гледате и да живите свој а не тв живот. У том случају сте имуни на токсични утицај ријалитија и телевизије, и они ће вам бити досадни.

Већ сам назив „ријалити ТВ“ или „ријалити шоу“ је нетачан и манипулативан јер се не ради о стварности, а често ни о догађајима у стварном времену (уживо). За разлику од неких других програма (научних, образовних...) који могу бити корисни, „ријалити“ ТВ постоји искључиво ради испуњења савременог циља телевизија – контрола маса и ради остваривања профита. Друга сврха не постоји. У том циљу „ријалити“ служи да пласира огроман број реклама. „Ријалитији“ се одвијају у вештачком и неприродном окружењу, чак и када се ради о евентуалним екстеријерима у природи. Присутни су извештаченост, предумишљај, режиране активности, а одсутни спонтаност, природно понашање, опуштеност (наравно, када се ретко, појави неко способан за то, он постаје инстант популаран). Драстично се намеће појам „тренутне славе“ (инстант фејм) као посебно

пожељан, поготово младима, промовишу се нарцисоидност и егоизам, чиме се снажно подстиче стварање „генерације ЈА“, односно генерације младих са предимензионираним егом и помереном свешћу о сопственој важности. Организатори „ријалитија“ (произвођачи, купци права и приказивачи) такође, непрестано доводе у заблуду и учеснике и гледаоце. Једноставно, сваки „ријалити“ је једна велика манипулација. Сваки учесник свесно пристаје да буде жртва манипулације. Гледаоци једним делом несвесно, али за разлику од учесника имају бољу могућност избора. Ту могућност, нпр. да не гледају програм, слабо користе из истог оног разлога због кога било који зависник не може да се одупре узроку зависности. „Ријалити“ ТВ, односно телевизија уопште, као и интернет, доказано је, стварају зависност. Ако телевизију упоредимо са марихуаном, онда „ријалити“ представља хероин. Не треба да нас чуди податак да су истраживања у Србији показала да смо, годинама уназад, претекли Американце у дужини гледања телевизије, и постали светски шампиони, при чему просечан гледалац у Србији троши преко пет сати дневно пред телевизором. Јасно је да тако настају ТВ зомбији, бића која све мање живе свој, а све више туђ живот. Тако настају покорне и пасивне особе, пријемчиве на разне врсте, углавном неприхватљивих порука, погодне за манипулисање. Сада постаје уверљива тврдња да су „ријалитији“, односно тв уопште, средство за контролу и заглупљивање маса. Хлеба никада довољно, зато игара има напретек. Претходном и текућем режиму који су довели ову земљу до пропасти, ово средство је неопходно, и зато смо постали прваци света у дужини гледања телевизије. То је средство за опстанак на власти. И Тадића и Ђиласа и Вучића и Николића. Због тога не треба очекивати да ће садашња власт забранити или на било који начин ограничити приказивање тих програма, иако би то допринело популарности текућег режима. Режим мора грађанима да нуди „игре“ јер хлеба нема. Режим мора да идиотизује грађане да би опстао на власти. И на крају режим мора да подржава „своје“ електронске медије, којима „ријалитији“ доносе огромне профите- заузврат, ти медији ће и због тога подржавати режим.

Литература која опомине

Најпознатији светски „ријалити“ „Велики брат“ злоупотребљава литерарно дело Џорџа Орвела „1984“. Том књигом, односно једним ликом из тог дела, Великим братом, бесрамно се поиграо оснивач компаније „Ендемол“ и најпознатијег „ријалити“ шоа „Велики брат“ (до сада приказиван тј. извођен у преко 70 земаља света), Јон де Мол. Орвелово ремек-дело је жестока критика тоталитаризма, манипулације, терора и контроле над појединцем и друштвом, па је апсурд већи тиме што се врхунски манипулатори поигравају Орвелом и цитирају баш Орвела. Ова и друге „представе

стварности“ се „позивају“ на, односно злоупотребљавају и многа друга популарна дела и идеје. На пример, још једну дистопију и ремек дело Реја Бредберија „Фаренхајт 451“, у коме има почетних идеја о „ријалити“ емисијама, о двосмерним телевизорима (првобитно код Орвела) и лајт мотив – спаљивање књига, који је у „ријалити“ програмима преточен у забрану уношења књига, и било каквог средства за писање, у тзв. „куће“, односно у забрану читања и писања, која је нама позната из „Великог брата“ и са „Фарме“. Када говоримо о „Фарми“, ту се такође ради о продукцији чији је власник „Ендемол“ овај пут са шведском фирмом „Стрикс“ („Фарма“ је продата у више од 40 земаља). Случајно или не и овде асоцијације воде до једног другог знаменитог дела Џорџа Орвела, „Животињске фарме“. Сличности „Фарме“ и „Животињске фарме“ су вишеструке, и формалне (одигравају се на фарми) и суштинске (на крају, сви у кући, постају исти – свиње у сваком погледу). Такође, стране и домаће продукцијске куће и учесници бивају својим поступцима изједначени, као и јунаци завршне сцене „Животињске фарме“. Грех је и то што се такве свињарије приказују на свим важнијим телевизијама, односно што се намећу гледаоцима. Отрцана фраза да гледаоци то не морају да гледају је само пример недостојне демагогије. На овом месту навире сећање на завршне пасусе „Животињске фарме“ Џорџа Орвела :

„Док су споља посматрале тај приказ, животињама се учинило да се догађа нешто чудно. Шта се то променило у изгледу свиња ? Кловерине остареле, мутне очи прелазиле су с једне на другу. Неке од њих имале су пет подвољака, неке четири а неке три. Али шта је то изгледало као да се преображава и мења? Пљесак се утишао, друштво је узело карте и наставило прекинуту игру, а животиње су се потихо одшуњале назад.

Али, застадоше после двадесетак метара. Из куће се чуло урликање. Потрчале су назад и поново провириле кроз прозор. Оштра свађа је постајала све бучнија. Галамило се, лупало по столу, гледало оштро и сумњичаво, одлучно негирало. Свађа је почела у тренутку када су Наполеон и господин Пилкингтон истовремено одиграли пиковог аса.

Дванаест гласова бесно је викало, и сви су били једнаки. Сада је било јасно шта се променило у изгледу свиња. Поглед животиња које су стајале напољу клизио је од свиње до човека, од човека до свиње и поново од свиње до човека. Али, већ је било немогуће распознати ко је свиња, а ко човек“.

Поуке покретних слика

Добро је присетити се и три значајна филма настала пре појаве ријалитија („Дискретни шарм буржоазије“, „Велико ждрање“ и „Фантом слободе“) који говоре о духу данашњих ријалити програма и једног савременијег филма који је директна осуда ријалитија и упозорење („Труманов шоу“).

Луис Буњуел је 1972. снимио легендарни филм „Дискретни шарм буржоазије“ (*Le Charme Discret de la Bourgeoisie*

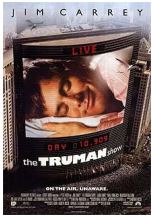
), сатиричну драму, немилосрдну критику лицемерја високих грађанских кругова – буржоазије. Група од шесторо несумњиво угледних, готово беспрекорних људи, припадника горње средње класе покушава да вечера, али бивају необјашњиво прекидани. Прекиди постају све надреалнији како филм одмиче јер на површину израњају њихове потиснуте, тајне жеље, фантазије и кошмари – сушта супротност привиду савршености и нерањивости.

Марко Ферери је 1973. снимио сјајан филм „Велико ждрање“ (*La Grande Bouffe-La grande abbuffata*)

. У питању је горка сатира у којој четворица успешних, средовечних мушкараца одлучи да ждере до смрти. Друштво им праве три проститутке и локална учитељица. Филм се одиграва у луксузној вили на селу, у атмосфери обиља и раскоши виле, врта и хране, уз паркирани бугати кабрио. Ради се о узнемирујућој вивисекцији савременог друштва која вешто балансира између црног хумора, „неприличног“ секса и невиних романсе.

Маестро Буњуел је 1974. снимио још један велики и култни филм „Фантом слободе“ (*Le Fantome de la Liberte*), сатиру и комедију апсурда која разбија буржоаске конвенције и критикује хипокризију устаљене моралности. Заувек ће се памтити сцена када гости долазе за трпезаријски сто где уместо столица стоје клозетске шоље. Гости подижу даске, мушкарци спуштају панталоне, жене задичу сукње, седају, конверзација тече. Повремено гости одлазе у малу „тоалетну“ просторију, да једу сами... Чудо је да „Ендемол“, „Стрикс“ или Ћиласов „Имоушн“ нису до сада изврнули ову идеју, односно злоупотребили је у „Великом брату“ или „Фарми“.

Пише: Небојша Бакареџ
уторак, 02 јул 2013 17:00

Четврто поменуто дело је трагикомедија, филм аустралијског редитеља Питера Вира „Труманов шоу“ (*The Truman Show*) из 1998. године. Главни јунак, маестрално га игра Џим Кери, открива да је цео живот, од рођења, јунак мегапопуларног, планетарног „ријалитија“ и да му последично, мајка и отац, нису прави родитељи, већ као и лажна супруга, само глумци у „ријалитију“. Једина аутентична ствар у „ријалитију“ је, наравно, он сам, који једини није свестан истине (истина је од рођења систематски сакривана од њега).

Домаће штеточине

Не треба заобићи ни телевизијске куће које те програме приказују (производе) и продукцијске куће које су купиле права на приказивање тих програма. Међу телевизијама лидери су „Пинк“, „Б92“, „Прва“ и „РТС“ (уколико уопште има новца за то?). Тренутни шампион у приказивању и производњи „ријалитија“ је „Пинк“, који поред сопствене продукције („ријалити“ „Двор“ итд.), има и медијско царство на просторима бивше Југославије. Та кућа тренутно представља главног носиоца токсичних „ријалити“ програма („Фарма“, „Академија дебелих“, „Кување и мување“, „Слике живота“, „ДНК“, „Све за љубав“, и будуће „Крстарење“ итд.).

Незаобилазна је и радиоактивна „Гранд продукција“ (власници Саша Поповић, Фахрета Јахић и Слободан Живојиновић), која се ипак ограничила на „музику“, тј. турбо фолк и само две емисије („Звезде Гранда“ и „Гранд шоу“) које имају елементе „ријалитија“. Некадашњи лидер „ријалитија“, „Имоушн“ (стварни власник Драган Ћилас, Горан Стаменковић је параван) јесте („патентирао“) или купио права на десет драгуља који су се приказивали низ година уназад, попут „48 сати свадба“, „Летећи старт“, „Све за љубав“, „Мењам жену“, „Велики брат“, „Операција Тријумф“, „Узми или остави“, „Руски рулет“, „Пиратска ТВ“ и „1 против 100“. Незаобилазна је и продукција „Адреналин“ (иза које стоји још један ДС лик Срђан Шапер), која је држала или држи бисере као што су

Пише: Небојша Бакарећ
уторак, 02 јул 2013 17:00

„Пирамида“, „Генијални шоу“, „Караоке обрачун“, „Ја имам таленат“, „Техничари“, „Мој ТВ Дневник“, „Драга мама“ и „Фамилијада“. На другој или трећој по гледаности телевизији, која се зове „Прва“, годинама је приказиван „Survivor“, а сада су актуелни „Радна акција“, „Паклена кухиња“, „Породичне тајне“, „Дођи на вечеру“, „Домаћине, ожени се“ итд. Не треба ни заборавити пропали „ријалити“ телевизије „Хепи“, „Парови“.

Наде нема много да ће „ријалитији“ бити забрањени или ограничени. Наду улива став композитора, академика Ивана Јевтића, изречен на седници редовне скупштине САНУ, који је затражио забрану „Великог брата“ и „Фарме“ јер угрожавају морал и дух српске нације. Наду уливају и Скупштине општине Чачка (иначе, у Чачку је иницијатор препоруке забране „ријалитија“ била СНС- која у Београду није хтела да подржи истоветну ствар!) и Краљева које су већ усвојиле препоруке о забрани таквих програма у медијима.

[1] . <http://www.nspm.rs/kuda-ide-srbija/u-susret-zakonima-o->

[zabrani-promocije-homoseksualnosti-u-srbiji.html](http://www.nspm.rs/kuda-ide-srbija/u-susret-zakonima-o-zabrani-promocije-homoseksualnosti-u-srbiji.html)

[2] <https://www.facebook.com/nebojsa.bakarec>

[3] [http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2013&mm=](http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2013&mm=06&dd=25&nav_category=11&nav_id=726187)

[06&dd=25&nav_category=11&nav_id=726187](http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2013&mm=06&dd=25&nav_category=11&nav_id=726187)

[4] [http://www.blic.rs/Vesti/Beograd/389843/Obacen-predlog-](http://www.blic.rs/Vesti/Beograd/389843/Obacen-predlog-DSS-da-se-maloletnici-zastite-od-homoseksualne-propagande-i-da-se-ukinu-riality)

[DSS-da-se-maloletnici-zastite-od-homoseksualne-propagande-i-da-se-ukinu-riality](http://www.blic.rs/Vesti/Beograd/389843/Obacen-predlog-DSS-da-se-maloletnici-zastite-od-homoseksualne-propagande-i-da-se-ukinu-riality)

У сусрет законима за забрану приказивања „ријалити“ програма

Пише: Небојша Бакареџ
уторак, 02 јул 2013 17:00

[5] <http://www.kurir-info.rs/morbidno-sanja-marinkovic->

[zeli-smrt-u-studiju-da-digne-gledanost-clanak-696625](#)